

Technologie přesevů a péče o travní porosty

Ing. Antonín Šedek
P & L, spol. s r. o.

Je mnoho hledisek, proč se seriózně zabývat technologií přesevů trav do trvalých travních porostů. Jeden z důležitých pohledů je údržba krajiny, tedy zachovat charakter TTP v souladu s danou lokalitou, ekologií a únosnými ekonomickými náklady. V oblastech s intenzivní živočišnou výrobou se údržbou TTP sleduje především využití potenciálu luk a pastvin pro dosažení vysoké užitkovosti. Zvláště pak pozemky, které jsou určeny pro senážní účely si pozornost z hlediska skladby trav bezesporu zaslouží. Jsou známy výsledky z podniků, které se spektrem trav na pozemcích určených k senážování odpovědně a systémově zabývají a jejichž kvalita senáží vykazuje vysoké nutriční hodnoty z pohledu výživy skotu. S rozmachem bioplynových stanic, které mohou být technologicky zaměřeny na zpracování zelené hmoty z parků, luk a pastvin, bude nezbytné, aby plochy určené právě pro tento účel měly předem danou a snadno udržitelnou strukturu trav, které jsou pro reakci v bioplynové stanici z technologického a energetického pohledu vhodné. Také sadaři a vinaři volají po levné a účinné metodě zakládání či revitalizaci zatravněných pásů ve sponch vinné révy či ušlechtilých dřevin. Nelze opomenout oblast, která se v posledních letech dostává do popředí a tou jsou sportovní areály pro rekreační aktivity, golfová hřiště, turisticky navštěvované oblasti, areály velkých komplexů s ubytováním, kde kvalitní travnatý porost je nezbytnou součástí pro relaxační a sportovní aktivity. V neposlední řadě je to údržba břehů a okrajů dálnic, rychlostních komunikací a velkým tempem přibývajících sítí cyklostezek. Technologie přesevů a péče o TTP je tedy velice důležitou oblastí, jejíž význam do budoucna poroste.

Společnost P & L Biskupice se dlouhodobě zabývá technickým řešením, které by optimálně vyhovovalo potřebám obnovy trvalých travních porostů, tedy zejména přisévání trav a jetelů. Ve spolupráci s výzkumnými ústavami a univerzitami vyvinula a vyrábí originální secí stroj s označením STP 300, který lze využít vedle přesevů také k setí obilnin, řepky, luskovin a dalších plodin. Tedy pro klasické setí tržních plodin. Základem technologie STP 300 je pásová příprava seťového lůžka pomocí koltrů, jemně odstupňovaná převodovka stroje a speciální vý-

Progresivní a ověřená technologie secího stroje STP 300 od českého výrobce

sevní ústrojí. Secí stroj lze vybavit i kapalným přihnojováním pro aplikaci startovací dávky hnojiva při setí.

Popis technologického postupu

Koltr (pozice A) vytváří seťové lůžko pro osivo, odstraňuje případné rostlinné zbytky z místa uložení osiva. Tím je půda zpracována pouze v páscích pro osivo a půda v meziřádku zpracována není. Nedochozí k celoplošnému zpracování půdy a tím k poškození celého drnu louky. Takto zpracovaná půda není náchylná k erozi. Do drážky připravené koltrou uloží dvojdisková botka (pozice B) osivo trav. Botkou lze aplikovat také minerální hnojivo k osivu a tím podpořit start růstu trav. Obnovení půdní kapilarity zajistí utužovací kolo (pozice C), které současně slouží k nastavení přesné hloubky setí. Nakypřený pásek půdy s osivem je sluncem prohříván intenzivněji než oblast meziřádku, kde jsou buď rostlinné zbytky po likvidaci porostu totálním herbicidem nebo strniště po seči (pozice D). Někdy se mohou použít velice nízké dávky totálního herbicidu několik dní před nebo po přesevu, aby se růst vegetace na louce zbrzdil, a tím dostala zasetá tráva „konkurenční“ výhodu pro svůj růst. Pokud se aplikuje spolu se setím minerální hnojivo, jsou pak vytvořeny skutečně ideální podmínky pro růst přisěvaných trav.

Praxí ověřený secí stroj STP 300 od českého výrobce

Technologický postup setí strojem STP 300 je založen na práci turbo koltru, což je ve své podstatě zvlněné krojidlo vyrobené z kvalitní ocele odolné proti otěru v půdě. Vytvořené vlny s tangenciálním tvarem po obvodu krojidla umožňují agresivní vnikání do půdy i v případě suchých a těžkých půdních podmínek. Koltr vytváří seťové lůžko pro osivo, odstraňuje případné rostlinné zbytky z místa uložení osiva a kypří půdu. Důležitou součástí je i speciální výsevní skříň

pro setí drobných semen včetně jemného mechanického nastavení i malých výsevků. Přesnost setí zajišťuje speciální Nortonova převodovka, která poskytuje dostatečnou variabilitu pro jakýkoliv výsevek. Mechanický pohon výsevního ústrojí je odvozený od ostruhového kola.

Technologický postup zakládání a přesevu trvalých travních porostů se už osvědčil a začíná se prosazovat a to nejen pro vysokou vzházivost přisetých kulturních trav, která se standardně pohybuje přes 80 % v závislosti na klimatických podmínkách, ale i protierozní účinek. Kromě toho na mnoha loukách a pastvinách je při jakémkoliv obnově porostu a přesevu velký problém s vymělčováním kamenů, které při následných operacích opotřebovávají a ničí sklizňovou techniku. U technologie STP je tento negativní jev značně eliminován. Setí strojem STP 300 kameny nevymělčují a většina z nich zůstává v půdě v prostoru meziřádku.

Ekonomicky i ekologicky výhodná technologie

Technologický postup secího stroje STP 300 se v České republice prověřuje a potvrzuje řadu let. Parcelní pokusy jsou každoročně posuzovány pracovníky výzkumu (VÚRV, pracoviště Jevíčko) a zástupci osivařských firem (DLF) a jsou hodnoceny v oblasti přesevů jako momentálně nejefektivnější technologie. Co je ještě důležité, secí stroj se „chová“ ekologicky. Vzhledem k tomu, že půda je zpracována v páscích, a tedy není narušen základní drn, nemůže na svazích dojít k masivní vodní erozi. Ekonomický přínos je možné spatřovat v tom, že pro kvalitní práci i v členitém terénu je dostačující agregace s traktorem okolo 130 HP, kdy spotřeba PHM se pohybuje mezi 8-11 litry nafty.

Koltry připraví seťové lůžko pouze pro přisěvaná semena, půda v meziřádku není zpracována a na tom je založen protierozní efekt této technologie

Louka s přesevem jetele technologií STP 300

Vhodná alternativa pro středně velké farmáře

Konstrukce secího stroje je navržena tak, aby se stroj dal snadno rozdělit na dvě samostatné části. Proč stroj rozdělovat? V případě středně velkých farmářů je problematické si pořídit takto speciální secí stroj pouze pro technologie péče o TTP. Rozdělením stroje uživatel získá lehký a kompaktní nesený secí stroj s nasypkou pro osivo o objemu 800 litrů, s klasickým válečkovým výsevním ústrojím pro obiloviny, luskoviny a řepku. Pro takto používaný secí stroj se záběrem tři metry je dostačující traktor, který má výkon okolo 50 HP. Tímto řešením se podstatně rozšíří využití secího stroje STP 300.

Aktuálně nejprogresivnější technologie přesevů TTP

Přednosti technologie přesevů strojem STP 300

- Nízká energetická náročnost – bez nutnosti pohonu PTO – traktory od 100 k
- Vhodná technologie i pro menší farmáře v LFA
- Univerzálnost secího stroje – obiloviny, olejiny, luskoviny, malá semena, trávy
- Nedochozí k masivnímu narušení drnu
- Silně protierozní efekt
- Vysoká vzházivost – ověřeno praxí
- Mechanický secí stroj – jednoduchost, snadná obsluha, přesnost
- Masivní konstrukce stroje – odolnost v technologii přímého setí
- Jištění všech pracovních orgánů proti kamenům

P & L, spol. s r. o.
Biskupice 206 • 763 41 Biskupice u Luhačovic
mobil: 602 502 207 • e-mail: asedek@pal.cz
www.pal.cz

